

Eén uur des morgens. Maandag 11 november 1918.

Overal gaan deuren en vensters open in mijn straat. Er worden reeds vlaggen uitgehangen; de "Vlaamsche Leeuw" wordt gezongen; de "marseillaise" weerschalt met allerlei vreugdegeroep.

8 uur.

Nauwelijks is het dag of alles waait en wappert in driekleur van België, Frankrijk en Engeland. Al de kerkeklokken luiden triomf. Soldaten in kaki komen aan, gejubel begroet ze, tuilen worden hun toegestoken; volkswomen koopen aan rondleurders chrysanthenen af en hechten ze hun op de borst; kinderen wuiven met vaantjes, kleine, zelfs van twee en drie jaar klampen de voorbijgaande dapperen aan de beenen en de knieën vast; honden en paarden loopen getooid met vaderlandsche en vreemde kleuren.

Een fransch soldaat snelt aan op een fiets. Meisjes en vrouwen van allen leeftijd versperren hem de weg — levensgevaarlijk, roepend: "vive la France!"

Letterlijk omsingeld, glimlacht hij wel, doch rukt zich los en verdwijnt tusschen 't gewoel. Een grappemaker ook op de fiets, draagt op den rug een koperen ketel vol wolle en wordt door de menigte vroolijk toegejuicht. De straten zijn zwart van menschen. Alle aangezichten stralen van geluk.

Echter sluipt het treurige hiertusschen ook. Een jong soldaat, met een rouwband aan den arm, houdt twee kleine, schreiende meisjes, ook in rouw, aan de handen...

Een samenscholing ontstaat. "Wat gebeurt er?" Een dame, die ook toezag naar de uitbundige vreugd, is in bezwijming gevallen en binnengedragen in de apotheek.

Ze heeft te veel van haar krachten gehoopt: haar zoon is verleden jaar gesneuveld, en zij wilde haar smart trotsen in den roes der bevrijding van het vaderland. Menschen roepen elkander toe, dat ze in den nacht de soldaten op den Brugschen steenweg zijn tegemoet gesnelde; in een groepje vertelt een werkvrouw, dat ze een belofte had gedaan den eersten ontmoeten soldaat aan den hals te vallen, en dat ze 't heeft gedaan. Het ziet er maar een vuil wijf uit; wie weet of die liefkoozing hem aangenaam was. In dat geval ware 't een slecht loon voor zijn dapperheid.

In den namiddag begint het weder er somber uit te zien: druppelen plekken den grond; er ligt een nevel over de stad en nu valt een floersige morzelregen, die kil door de kleederen dringt.

Het is een hopeloos geval. De straten liggen moddernat en altijd zijn er meer en meer menschen met open, tegen elkaar aanstootende parapluies.

Een koddig jammerlijke bende nadert: een zevental mannen en een vrouw, alle gearmd met een soldaat in 't midden. Op een der uithoeken blaast er een het trompet, aan 't ander uiteinde houdt er een den arm uitgestrekt en maakt er met zijn stok de beweging van vioolstrijken over...

En bij al die afwisseling en uitgelatenheid regen, regen, altijd maar door regen.

Wat is de natuur toch gruwzaam, die groote verstoorster overal van haar eigen werk, die harteloze, wars van alle solidariteit met het menschelijk onheil of het menschelijk heil. Lord Byron heeft het droefwijsgeerig wel gezegd:

"And mourn what may above thy senseless bier nor
earth nor sky shall yield a single tear."

Virginie LOVELING (« *In oorlogsnood* »)